

[Robert Pedersen.]

På det afrikanske kontinent vil Danmark fra årene 1973-74 frem til 1975-76 på 3 år yde ca. 1 mia kr. Det er 56 pct. af vores samlede indsats i u-landsbistanden, og vi kan kun beklage, at ikke flere unge frivilligt har taget den opgave op at rejse ned og hjælpe dem med de forskellige projekter.

Det ømtålelige element i Afrika er naturligvis det sydlige Afrika. Det nye i den politiske situation er, at tidligere portugisiske kolonier nu er blevet til republikkerne Angola og Moçambique, og selv om udviklingen henimod selvstændighed har været præget af vold og kampe, kan vi kun glæde os over, at vi har to selvstændige regimer. Jeg synes ikke, vi skal glemme, at det har været et udtalt ønske fra dansk side, at den portugisiske kolonipolitik skulle afvikles.

I Genève forhandler man i disse dage og timer om Rhodesia eller Zimbabweområdet. Jeg tror, alle her er glade over det initiativ, som udenrigsminister Kissinger tog for at få det rhodesiske problem ud af det dødvande, det var i. Jeg tror også, vi kan enes om, at den forhandlingsplan, som forhandlingslederen, den engelske ambassadør Ivor Richard, har lagt op, er en god forhandlingsplan. Den sigter mod for det første at udarbejde en uafhængig forfatning, at overvåge en overgangsperiode inklusive valg, for det andet at reformere det eksisterende sociale, økonomiske, politiske og administrative system og for det tredje at skabe en dag-til-dag regering og administration; i går aftes kunne vi høre i radioen, at forhandlingerne var kommet ind i en ny fase, i og med at ambassadør Ivor Richard havde foreslået, at overgangstidspunktet skulle være den 31. marts 1978.

Et andet problem i det sydlige Afrika er Namibiaproblemet, hvor vi er helt enige, som udenrigsministeren sagde, om, at vi må leve op til sikkerhedsrådets vedtagelse af 1970 og til den internationale domstols afgørelse og stå på, at SWAPO, selvstændighedsbevægelsen, bliver accepteret som forhandlingspartner, hvad den sydafrikanske regering indtil denne dato ikke har været villig til.

Men hovedproblematikken er vel nok i Sydafrika selv. Det var en ubehagelig oplevelse igennem radio og presse og tv at være vidne til, at man myrdede børn og unge i Soweto. Man følte en gru og en ondskab, som man ikke troede længere eksisterede, og man følte Syd-

afrika som en skamstøtte for den kristne kultur og følte regimet som en hånd mod de politiske idealer, som ellers præger den vestlige verden. Vi har vel alle oplevet harmen og vreden; vores evne til at administrere den har måske været forskellig.

Men hvad er status på det sydafrikanske kontinent? Hvad er status i Sydafrika selv? Vi må vel for det første sige, at Vorster har ignoreret alle de henstillinger, hvor der ikke har været magt bag ved ordene. Vi må sige, at vi i USA har set en udvikling, i hvilken formanden for den udenrigspolitiske komité's Afrikaunderkomité, Dick Clark, har presset på for at få en mere markant politik over for Sydafrika. Vi har set de enkelte europæiske lande vedtage resolutioner vendt mod apartheidsystemet, vi ved, at udenrigsministrene inden for EF både i februar og oktober vedtog udtalelser og statscheferne i april. Vi ved for vort eget vedkommende, at vi lige siden 1963 har fulgt ønsket om en markant politik over for dette land, og at det er slået fast ved de afstemninger, der har været i De Forenede Nationer i sidste måned.

Her gik stemmerne på kryds og på tværs, og jeg har forstået, at der har været to afstemninger, som er blevet kritiseret, hvoraf den ene måske drejede sig om et mindre forhold og den anden om et absolut betydningsfuldt forhold. I sportsresolutionen har nogle hævdet, at der er sket et og andet med sporten, og at det kan være vanskeligt for et demokratisk land at acceptere en resolution af den karakter, al den stund vi jo ikke vil forbyde vore sportsfolk at rejse derned, hvis de bliver inviteret.

Til det første må jeg sige, at det er rigtigt, at sportsminister Koornhof den 19. oktober erklærede, at han ville leve op til sikkerhedsrådets anmodning om, at sorte og hvide hold kunne spille mod hinanden, men da der et par dage efter var en rugbykamp i Port Elizabeth, hvor 8 hvide spillere gled ind på sorte hold, og hvor de blev båret ud af banen på sorte folks skuldre, blev de arresteret og taget til forhør, og lederen af den hvide gruppe, Chuck Watson, sagde: vinderen var ikke de hvide og heller ikke de sorte, vinderen var sporten, men denne udvikling vil fortsætte. Det er rigtigt, at vi ikke skal blande os i vore sportsfolks dispositioner, men vi har med vores afstemning vist, hvordan vi ønsker at uafhængige danske sportsfolk skal reagere.

Endvidere må jeg om dette sige, at man nok skal se resolutionerne som en helhed; sporten